DE GELAARSDE KAT – TWEE JAAR LATER

Een toneelspel voor de jeugd

door

WILLY BASTIAENSEN

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V.
Tel: 0 33 66 44 00
info@toneelfonds.be
www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE GELAARSDE KAT – TWEE JAAR LATER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **WILLY BASTIAENSEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de letter-grootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot D/2020/0220/008
ISBN 978-90-385-15793

© 2020 Toneelfonds J. Janssens/Willy Bastiaensen
www.toneelfonds.be
info@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij
TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen
Telefoon 03 366 44 00
Website: www.toneelfonds.be
Email: rechten@toneelfonds.be
IBAN: BE37 3631 4081 3728 BIC: BBRUBEBB

Geen enkele andere instantie dan TONEELFONDS JANSSENS heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.
Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering:
Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be.
Zie ook de brief, welke u bij aankoop van de scripts heeft ontvangen (tevens bewijs van aankoop tekstboekjes bij uitgever), of informeer ons via de mail/per post. Bij vragen kunt u bij ons informeren. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens. Eventueel extra voorstellingen dienen uiterlijk 1 dag voor de dag van de opvoering te worden aangegeven.
U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Aanvraag vergunning tot HER-opvoering(en):
1. Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be of via de mail/per post met uw gegevens naar Toneelfonds Janssens. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% boete worden verhoogd. Het tarief wordt met boete verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen vier weken voorafgaand aan de voorstelling. Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet in NEDERLAND worden aangevraagd bij**:** I.B.V.A. HOLLAND BV, afd. Auteursrechten,
De Friese Poort 106 – 1823 BT Alkmaar
Telefoon (072) 5112135 – website www.ibva.nl email info@ibva.nl.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen

PERSONAGES

(18 spelers + Figuratie)

TIBO, de Gelaarsde Kat:

HANS, molenaarszoon, Markies van Carabas:

MAXIME, de oudste prinses:

LECOQ, minister van binnenlandse zaken en intriges:

KROKRO, minister van de schatkist en graaikundige wetenschappen:

KONING:

KONINGIN:

ROSALIN, de jongere zus van MAXIME:

BORIS, huurmoordenaar:

LILY, jongste zus van drie heksen:

BELLA, middelste zus van drie heksen:

SOFIE, oudste zus van drie heksen:

KAPITEIN VAN DE STADSWACHT:

EERSTE WACHT:

TWEEDE WACHT:

WAARD:

WAARDIN:

GASTEN IN DE HERBERG:

SOLDATEN:

DECOR

Zeer sober om met zetstukken en decorelementen het evoceren van de verschillende locaties in het verhaal mogelijk te maken.

VOORAFGAAND AAN HET VERHAAL

Hans, de jongste molenaarszoon, alias de Markies van Carabas, woont al een tijdje in het paleis. Hij zal binnenkort trouwen met Maxime, de oudste dochter van de koning en dan de troon bestijgen. Tibo, de Gelaarsde kat, woont bij hem in.

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

Tuin en raam in het paleis

(Hans zit op een bank. Hij is duidelijk mistroostig. Tibo, de Gelaarsde Kat, komt op.)

HANS: Ah, die Tibo.

TIBO: *(na een korte poos)* Jij zit de laatste maanden niet goed in je mensenvel, hé?

HANS: Wel, wel, dat is even geleden dat je nog eens gesproken hebt. Ik dacht al: hij is kwaad op mij en wil niet meer tegen me spreken.

TIBO: Je weet goed genoeg waarom ik zo weinig spreek, Hans.

HANS: Ja, ja, van het spreken van de mensentaal krijg je na een tijdje hevige keelpijn. En verder spreek je alleen als het echt nodig is.

TIBO: Precies! Jullie mensen jullie leuteren en tateren er maar los, zeggen zelden wat jullie zouden moeten zeggen en zeggen meestal wat je beter niet zou zeggen. Verder… jullie leiders, priesters, rijkelui...

HANS: Ja, ja, Tibo, ik weet ondertussen wel wat je van ons “gezwets en geklets” vindt.

TIBO: En van het gemak waarmee jullie leugens en schijnheilige uitspraken over elkaar uitstrooien. Smerig! Nog erger dan een kattenbak die niet wordt schoongemaakt.

HANS: Tibo!

TIBO: Goed, goed. Ik zeg al niks meer.

HANS: Zeg me liever waarom je dan nu opeens wel spreekt.

TIBO: Ik heb besloten om te praten omdat ik het niet langer kan aanzien dat je zo in de put zit. Wat scheelt er?

HANS: Och…

TIBO: Hans, ik praat niet om zomaar een kletskousenkwebbel met je te doen, hé. Zeg op.

HANS: Ik zie het niet meer zitten, Tibo.

TIBO: Wat zie je niet meer zitten?

HANS: Koning worden. En nog minder, trouwen met die Maxime.

TIBO: Je bent nog maar zes volle manen aan het Hof en je bent het al beu? En nog vreemder, je bent je verloofde al moe? En je was zo verliefd.

HANS: “Moe” is nog zacht uitgedrukt. Ik ben haar en heel dat paleis en dat verwende luxeleventje kotsbeu.

TIBO: Dat klinkt vies: “kotsbeu”. Dus jij bent dit heerlijke aangename luilekkerleventje in het paleis… moe?

HANS: Ja.

TIBO: Daar snap ik niks van.

HANS: O, denk jij dat het allemaal lol en plezier is? Vergeet het. Elke dag moet ik urenlang naar het gezeur van de ministers luisteren. Een heleboel dingen mag ik niet doen of zeggen. Elke dag moet ik met de generaals van de koning twee uur les in oorlog voeren volgen. Het komt me de strot uit, Tibo.

TIBO: Klinkt ook al vies.

HANS: Ik mag niet eens de keuken instappen om daar een dikke bruine boterham met een plak kaas te vragen. Of een met bruine suiker. Dat mag een kroonprins niet, zeggen ze. Een boterham gaan vragen, zich met het lage personeel bemoeien.

TIBO: Ik zou zeggen, Hans. als het kon, word een kat. Niks zo aangenaam en ontspannend én eenvoudig als een kattenleven. Een kattenleven in een paleis, natuurlijk.

HANS: En het allerergste, het meest afschuwelijke…

TIBO: Oei, komt er nog “kots-beuïgheid”?

HANS: Dat is die verloofde van mij.

TIBO: De liefde spat er van af.

HANS: Liefde? Als ik niet doe wat zij wil, begint ze mij uit te kafferen of zoekt ze ruzie. En hoe dikwijls ze niet gezegd heeft: “Ik ben nog altijd de prinses en jij bent maar een markies. Tot we trouwen ben ik dus je baas en moet jij naar mij luisteren.”

TIBO: En ze was zo verliefd?

HANS: O ja, in het begin was ze heel lief voor me. Maar dat is gauw veranderd. Ze doet nu niets anders dan snieren en snauwen, mopperen en ruzie maken.

TIBO: Ik heb je dus eigenlijk geen plezier gedaan met je aan die prinses te helpen?

HANS: Och, jij kon toch niet weten dat die mooie prinses na een paar maanden zou veranderen in een venijnig viswijf? Ik ook niet, trouwens. Anders had ik hartelijk bedankt voor haar en voor de troon en voor het Hofleven.

TIBO: Dat klinkt allemaal niet goed.

HANS: Ik weet niet wat ik moet doen, Tibo.

(Op een ander speelplan – Maxime, Lecoq en Krokro.)

MAXIME: Daar! Hij zit weer met zijn kat te praten. Die gast mankeert toch wat, niet?

(Lecoq knikt voorzichtig - weet niet goed of hij voluit kritiek kan spuien op Hans)

Ik begin steeds meer mijn twijfels over hem te krijgen, Lecoq. Het lijkt wel een of andere volksjongen. En dan dat praten met zijn kat. 't Is net alsof hij die echt hoort. Ik begrijp trouwens nog altijd niet hoe wij die kat konden horen praten toen we hem bij die rivier oppikten.

LECOQ: Als u mij toestaat, Hoogheid… ik denk dat ik dat kan uitleggen.

MAXIME: Ah ja? Ik ben benieuwd.

LECOQ: Volgens mij is uw verloofde een charlatan, een bedrieger die hallucinaties bij andere mensen kan opwekken.

MAXIME: Hallucinaties?

LECOQ: Drogbeelden… dingen die je denkt te zien en te horen, maar die er niet echt zijn. Die alleen in je hoofd zitten, begrijpt u?

MAXIME: Bedoel je dat hij ons heeft doen gelóven dat zijn kat kan praten?

LECOQ: Precies. Zulke mensen bestaan er, Hoogheid. Bijgelovige mensen noemen dat soort figuren tovenaars, maar het zijn gewoon mensen die anderen iets laten geloven of laten denken dat er eigenlijk niet is.

MAXIME: Hij is dus een bedrieger?

LECOQ: Zeker. En... één van de gevaarlijkste soort.

MAXIME: Gevaarlijk?

LECOQ: Hij heeft ons doen geloven dat zijn kat kon spreken om koning te kunnen worden, mevrouw.

KROKRO: Ik ben het volledig met je eens. Mevrouw, het is volgens mij inderdaad een koud en berekenend strebertje. En eigenlijk is 't nog veel erger: hij heeft niet alleen maar interesse in de troon maar ook nog in de schatkist. En u...tja, u moet hij er natuurlijk bij nemen.

LECOQ: In die volgorde, Hoogheid, in die volgorde: de kroon, de troon, de schatkist en… u.

MAXIME: Verdomme, hoe heb ik dat niet kunnen zien? We moeten iets doen, heren. Maar wat?

LECOQ: Laat hem gek verklaren, Hoogheid, en laat hem dan wegsteken in een zothuis. Dan hoeft u niet met hem te trouwen.

KROKRO: En kan hij geen koning worden! En met zijn graaizuchtige handen in de schatkist zitten.

MAXIME: Nee, nee, dat gaat niet, heren.

LECOQ + KROKRO: Waarom niet?

MAXIME: Omdat het volk nu al gek op hem is. Wat wil je: hij belooft dat hij van alles voor de armen en de zieken gaat doen als hij koning is geworden. En dat hij de rijken geld gaat afpakken. Die hebben toch al te veel, zegt hij. Hoe durft hij, de onbeschofte…. onbeleefderik!

KROKRO: Och, het volk, Hoogheid… het volk is snel te manipuleren. Een paar goed uitgedachte leugens over iemand, wat situaties creëren waardoor iemand in een slecht daglicht komt te staan en het volk spuwt zo iemand meteen uit als een beschimmeld stuk appel.

MAXIME: En mijn vader gelooft nog altijd dat mijn verloofde een goede koning zal worden. De naïeve sul.

LECOQ: We moeten uw verloofde zo snel mogelijk uitschakelen, Majesteit!

MAXIME: Dat weet ik ook wel. Maar hoe? Zonder dat ze ons verdenken?

LECOQ: Tja.

(even peinzende stilte)

MAXIME: En weet je wat het ergste is? Die mafkees heeft gezegd dat ik veel minder geld voor kleren en schoenen en feestjes ga krijgen als hij koning is geworden. “Ik ga het volk niet laten opdraaien voor jouw overbodige luxe en hebzucht.” heeft hij gezegd. Dat gaat zomaar mijn sociaal leven kapot maken, die omhooggevallen kwast.

KROKRO: Daar haalt u een zeer essentieel punt aan, mevrouw: de schatkist. Hij gaat de schatkist misbruiken voor allerlei onfatsoenlijke doeleinden waaronder geld wegsmijten voor het gewone volk.

LECOQ: We moeten hem kwijt zien te raken voor hij op de troon kan komen.

KROKRO: En met u kan trouwen.

LECOQ: Zoals mijn collega al zei, Hoogheid, we moeten hem voor gek laten verklaren.

MAXIME: Nee, nee, een “ongeluk”, dat is het enige geschikte om hem weg te krijgen.

LECOQ: En aan wat voor “ongeluk” denkt u dan, mevrouw?

MAXIME: Een dodelijk natuurlijk. Kom, we gaan dat meteen bespreken.

(Maxime, Lecoq en Krokro af)

HANS: En dan denken ze nog, Tibo, dat ik niet weet dat ze achter mijn rug zitten te roddelen en te konkelfoezen. O, ik weet best dat ze allerlei smerige plannetjes smeden om mij buitenspel te zetten. En dat alleen maar omdat ik het volk wil helpen als ik koning word. Soms denk ik dat ze zelfs overwegen om mij te vermoorden, Tibo.

TIBO: Denk je dat echt?

HANS: Dat gevoel heb ik, ja. Die Maxime is tot alles in staat.

TIBO: Weet je wat? Ik zal eens gaan spioneren. Als kat kan ik overal ongemerkt binnenglippen. En luistervinken. *(tegen zichzelf)* Mmm, een vinkje!

HANS: Wat heb ik verkeerd gedaan? Alleen maar omdat ik gezegd heb dat ik later een goede koning voor het volk wil zijn? En dat Maxime niet elke maand een peperduur kleedje of paar schoenen mag kopen?

TIBO: Tja… goede koningen zijn niet welkom en regeren heel kort, Hans.

HANS: Weet je wat, ik denk dat ik er één van de dagen stilletjes vanonder ga muizen.

TIBO: Dat hoort een kat niet graag.

HANS: Wat?

TIBO: Er vanonder “muizen”.

HANS: Ha, ha. Even serieus nu, Tibo. Ik moet zo vlug mogelijk hier weg. Eigenlijk hé… de idee om terug in het gewone leven te stappen, terug met gewone mensen om te gaan… als gewone mens… die gedachte staat me opeens heel erg aan.

TIBO: Als “gewone” mens? Hoe ga je dat doen? Je bent de verloofde van prinses Maxime. En je bent de kroonprins! Iedereen kent je. Als je er vandoor gaat, zet je de koning én de prinses én het hele hof voor schut. Dat is hoogverraad. Ze hangen je zonder pardon op van zodra ze je te pakken krijgen, Hans.

HANS: Ze moeten me nog te pakken krijgen, hé Tibo. Ik ga incognito.

TIBO: Incognito.

HANS: Dat is onherkenbaar en met een valse onbekende naam.

TIBO: Ik ken het woord wel. Ik herhaalde het alleen maar uit ironie.

HANS: Waarom?

TIBO: Denk eens na, Hans, hoe kan jij nu incognito reizen? Iedereen gaat je onmiddellijk herkennen.

HANS: Mijn baardje en snor gaan er af, ik laat mijn haar anders knippen en kleuren en ik trek gewone kleren aan. En als iemand zegt: “Hé, ben jij onze kroonprins niet?”, dan antwoord ik: “Nee, ik ben een dubbelganger die als twee druppels water op de prins lijkt.”

TIBO: Ik weet niet of dat iedereen dat zomaar gaat geloven. En wat ga je doen voor de kost?

HANS: Ik denk dat ik molenaar word, het beroep van mijn vader zaliger. En van mijn broers. Misschien kan ik wel bij hen terecht in hun molen.

TIBO: Molenaar. Een eerlijk beroep. En je verdient er je brood mee.

HANS: Blijf nu toch eens even serieus, Tibo. Het gaat wel om mijn leven, hé. Letterlijk én figuurlijk.

TIBO: Oké, oké. Zeg, maar als je wegloopt, Hans, laat je het volk dan niet in de steek?

HANS: Och Tibo, de prinses en de rijken willen me toch al weg. Tijd dus om er stilletjes vandoor te gaan. Je gaat toch met me mee?

TIBO: Wel euh… tja… hmmm…. Kijk...

HANS: Ik hoor het al: jij blijft liever hier.

TIBO: Ja, luister, Hans, ik ben een al wat oudere kat. En ik geniet volop van mijn luilekkerleventje hier. Iedereen is dol op me, ze geven me de lekkerste restjes van de diners, ze nemen me even op schoot wanneer ze daar tijd voor hebben en ze zeggen de liefste dingen tegen me.

HANS: Ja, ja, 't is al goed, Tibo, ik begrijp het. Ik zal je alleen verschrikkelijk missen, makker.

TIBO: Ik jou ook, Hans, ik jou ook.

HANS: Tussen twee lekkere hapjes of twee dutjes in, zeker?

TIBO: Touché!

HANS: Grapje. Goed. Als we binnenkort dan toch afscheid van elkaar moeten nemen, heb je geen zin om nu een eindje met mij mee te gaan wandelen door de tuinen?

TIBO: Prima.

(Hans en Tibo af)

<u>Scène 2</u>

Enkele dagen later

<u>Ontvangstkamer van prinses Maxime.</u>

(Achter Boris glipt de Gelaarsde Kat ongezien mee naar binnen.)

BORIS: Hoogheid.

MAXIME: Ha, mijnheer Boris, zet je. Iets drinken?

BORIS: Nee, dank u. Kom net van tafel.

MAXIME: Bon. Ik kom meteen ter zake, mijnheer Boris… Het gaat over mijn verloofde. Ik heb ontdekt dat hij een bedrieger is die op de troon wil komen. Maar als koning zal hij staatsgevaarlijk zijn.

BORIS: Mmm.

MAXIME: Hij wil de arme en zieke mensen helpen als hij koning is. Die omhooggevallen parvenu!

BORIS: Mmm.

MAXIME: En het ergste van al: hij wil me nog maar weinig geld geven voor feestjes, kleedjes en schoenen als hij koning is.

BORIS: Mmm.

MAXIME: Precies! Daarom, Boris, moet jij hem uitschakelen. Maar… zo dat ze mij op geen enkele manier kunnen verdenken, begrijp je? Hoe je het doet, interesseert mij niet. Of het op een ongeluk lijkt, ofwel dat het lijkt of hij vermoord is door rovers, je ziet maar.

BORIS: Gesnapt.

MAXIME: Het lukt je toch om die halve gare voor de zomer te vermoorden? Want dan moet ik met hem trouwen.

BORIS: Maak u geen zorgen. En de centen?

MAXIME: Twintig goudstukken.

BORIS: Goed betaald. Mag ik daar al vijf goudstukken van? Onkosten.

MAXIME: Kom maar mee, dan gaan we even langs bij minister Krokro.

(Maxime en Boris af. - De Gelaarsde Kat glipt weg en rent naar de “tuin”)

TIBO: Hans! Hans! Je moet zo vlug mogelijk weg! Zo vlug mogelijk! Nog vlugger dan vlugger. Nu dus!

HANS: Ho, ho, rustig aan, Tibo! Zo opgewonden heb ik je nog nooit gezien. Wat is er aan de hand?

TIBO: Ik heb daarnet een gesprek afgeluisterd tussen die valse feeks en een of andere huurmoordenaar. Ze wil je laten doden, Hans.

HANS: Wat zeg je nu?

TIBO: Jouw lieftallig prinsesje verdenkt jou ervan een bedrieger te zijn die alleen maar met haar wil trouwen om later koning te kunnen worden.

HANS: Waar haalt ze dat nu weer uit? Ik wou met haar trouwen omdat ik haar graag zag, niet om koning te worden.

TIBO: Dat gelooft zij dus niet. Het ziet er niet goed voor je uit, Hans.

HANS: Verdorie! Ik ga er nog vannacht vandoor, Tibo.

TIBO: Ik denk dat dat het beste is, Hans. Verdorie!

HANS: Wat?

TIBO: Eigenlijk is het mijn schuld dat je nu in de moeilijkheden zit. Maar ik wou je alleen aan een beter leven helpen.

HANS: Dat weet ik ook wel, vriend. Trouwens, dank zij jou heb ik een heel belangrijke les geleerd: een goed leven zit in jezelf… niet in de buitenwereld, zelfs niet in een paleis.

TIBO: De buitenwereld: wat is dat?

HANS: Wel euh… dat is… als je… Laat maar. Goed. Ik ga nu naar mijn kamer om wat reisspullen in te pakken. En vannacht ga ik er vandoor. Er is geen tijd meer om alles nog voor te bereiden.

(Hans en Tibo af)

Scène 3

De volgende morgen.

Aan de ontbijttafel.

(De Koning, de Koningin, Maxime en Rosalin)

MAXIME: Waar is Hans?

KONING: Waarschijnlijk nog in zijn bed. Ik heb een bediende naar zijn kamer gestuurd om hem wakker te maken. Gelukkig is het nog maar acht keer gebeurd dat hij zich overslapen heeft.

MAXIME: Tien keer!

KONING: Goed, goed… tien keer dan. Ik hoop dat hij daar geen gewoonte van maakt. Aan het Hof zijn regels, en één daarvan is ontbijten met mij en het gezin.

MAXIME: Zo is dat. Papa?

KONING: Ja?

MAXIME: Vind jij ook niet dat hij...

KONING: Dat hij wat?

MAXIME: Dat hij…

(een bediende komt op)

BEDIENDE: Sire.

KONING: Ja?

BEDIENDE: De markies is niet in zijn kamer, Sire.

KONING: Nee? Dat is vreemd.

BEDIENDE: We weten ook niet waar hij is, Sire. Ik heb het aan alle bediendes en wachters gevraagd maar niemand heeft hem gezien.

KONING: Nu nog krasser!

MAXIME: Die onbeschofte vlegel! Die...

KONINGIN: Maxime!

MAXIME: Het is toch waar, mama? Niet op het ontbijt zijn; er zo maar vandoor gaan zonder onze toestemming te vragen. Hij moet streng gestraft worden, papa.

KONINGIN: Niet te snel oordelen, meisje. Misschien is hij niet goed geworden of is hij gevallen en ligt hij ergens in het paleis.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

bestellen@toneelfonds.be

03 3664400

TONEEL FONDS VANSSENS

Voor de juiste keuze